

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. március 20.

1. Új választási törvényt fogadott el a Bundestag

Múlt hét pénteken heves vitát követően új választási törvényt fogadott el a Szövetségi Parlament. Erre többek között az elmúlt két parlamenti választás alkalmával létrejövő ún. túllógó és kompenzációs mandátumok miatt volt szükség, amelyek következtében a Bundestag létszáma a törvényi 598-ról 736-ra nőtt. Fontos tudni, hogy listás mandátumokra csak az a párt jogosult, amelyik szövetségi szinten a listás szavazatok öt százalékát szerezte meg, vagy három egyéni választókerületben mandátumhoz jutott (alapmandátum-kitétel). Az alapmandátum-kitétel a 2021-es választásokon a Balpárt javára vált, amely 4,9 százalékos listás eredménnyel is bejutott a Bundestagba, mert három választókerületben győzni tudott. Az eddigi rendszer fontos a CSU számára is, mert a kisebbik uniós párt csak Bajorországban méretteti meg magát, ahol viszont megnyerte szinte az összes egyéni választókerületet. Ha egyéni választókerületi mandátumok nem kerülnének kiosztásra, az könnyen a CSU rovására valósulna meg.

A Bundestag folyamatos bővülését a jelenleg kormányzó közlekedésilámpa-koalíció (SPD, Zöldek és FDP) az egyéni mandátumok számának visszavágásával kívánja megelőzni. A most a Bundestag kormánypárti többsége által megszavazott törvényjavaslat a mandátumok számát 630-ban határozza meg. Ha ezen a határon belül a pártok arányát nem sikerül kompenzációs mandátumokkal kiegyenlíteni, akkor azokban az egyéni választókerületekben nem kerülnek mandátumok kiosztásra, amelyeket egy párt a legkisebb különbséggel nyert meg. Ez az állapot addig áll fenn amíg a pártok aránya újra helyre nem áll. Ezt azt is jelentené, hogy csak azok a pártok jutnának egyéni mandátumhoz, amelyek egyúttal átlépték az ötszázalékos küszöböt is. Ezenkívül az alapmandátum-kitétel törlésre került, hiszen a reform a választókerületek szerepét csökkenti, nem is akarja ezért a regionálisan jól szereplő politikai erőket jutalmazni.

A CDU számára előnytelen lenne, ha az egyéni választókerületekben győztes jelöltjei nem jutnának mandátumhoz, hiszen a párt jelöltjei tradicionálisan erős helyi beágyazottsággal rendelkeznek, főleg vidéken. A CSU számára viszont akár egzisztenciális vészhelyzet is elő állhat: Ha a párt szövetségi szinten elbukik az ötszázalékos küszöbön, akkor a győztes bajor egyéni választókerületekben se jutna mandátumhoz. A Balpárt sem jutna be azonos eredménnyel a következő parlamentbe az alapmandátum-kitétel nélkül.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Negatív képet fest a Bundeswehr éves jelentése

A Bundestag előtt bemutatott jelentésében Eva Högl (SPD), a Bundestag fegyveres erőkért felelős biztosa, szomorú képet festett a Bundeswehr jelenlegi állapotáról. A tavalyi év eredményeit és tapasztalatait összefoglaló éves beszámoló negatív felületekben gazdag tartalma nem számít újszerű fejleménynek Németországban, a biztosok hosszú évek óta minduntalan a Bundeswehr általános állapotának kritikus voltára figyelmeztetnek. Ugyanakkor az elmúlt egy év eseményeinek tükrében sokak számára meglepő lehet a jelentés negatív tartalma. Az Ukrajna elleni orosz agresszióra válaszul a Scholz-kormány, a Bundestag felhatalmazásával, 100 milliárd euró értékben szavazott meg hitelfelvételt a Bundeswehr modernizációjának felgyorsítására, emellett az elhúzódó háború hatására számtalan ígéret érkezett a fegyveres erők hadrafoghatóságának erősítésére és – az egyszeri alapon túlmutató – költségvetésből történő megemelt finanszírozására. Mindezek fényében a március 14-én bemutatott jelentés különösen szomorú képet fest. Ezért részben a már korábban is sokat kritizált, nehézkes és lassú beszerzési folyamat a felelős jelentette ki Högl. Ahogy a biztos fogalmazott: *„Az állomány igényei tovább nőttek, de a ruházati, lőszer és a pótalkatrész raktárak ettől még nem teltek meg új felszereléssel.”* A jelentés szerint csak a Bundeswehr lőszerkészleteinek az újbóli feltöltése már önmagában jóval több mint tíz milliárd eurós tétel lenne. Ilyen és ehhez hasonló tételeket azonban nem lehet finanszírozni a modernizációra létrehozott különleges alapból, így a hadrafoghatósághoz szükséges alapvető feltételek megteremtéséhez szükséges pénzeket a büdzséből kéne biztosítani – mindez pedig nem ígérkezik egyszerű feladatnak. Számos hiányosság és probléma mellett a jelentés kitér a Bundeswehr leépült infrastruktúrájára, a jelenlegi, rendkívül elavult és a folyamatokat akadályozó beszerzési és engedélyeztetési struktúrákra, valamint a Bundeswehr létszámproblémáira is. Még *„hosszú út áll előttünk”*, hogy elérjük a 2031-re kitűzött 203 ezer fős célt a fegyverek erők számára – jelentette ki Högl. Mindemelllett a jelentés nem tér ki – az elmúlt időszakban újra felvetett – kötelező sorkatonai szolgálat újraindításának kérdésére.

Sajtóértesülések szerint a közeljövőben a Bundeswehr élén is személycserére kerülhet sor. Eberhard Zorg főszemlélt (vezérkari főnököt) Carsten Breuer altábornagy válthatja majd. Breuer altábornagy az elmúlt években a COVID-19 válságstáb vezetőjeként tett szert országos ismertségre.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Német-japán kormányközi egyeztetések

Olaf Scholz (SPD) kancellár, a kormány hat tagjának, továbbá egy üzleti delegációnak a kíséretében pénteken Japánba utazott kétoldalú tárgyalások és kormányközi egyeztetések folytatására. Az időtartamában rövid, de a hivatalos német résztvevők számát tekintve nagyszabású látogatás volumene jól mutatja Japánnak – a német kül- és gazdaságpolitikában betöltött – egyre fontosabb szerepét Ázsiában, egyúttal világosan jelzi a Scholz-kormány Kínával szembeni politikai fenntartásait. A kancellár már tavaly áprilisi tokiói bemutatkozó látogatásával is minden bizonnyal jelzést kívánt adni, hiszen szándékosan először Japánba és nem Kínába utazott.

Fumio Kishida japán miniszterelnökkel folytatott megbeszéléseit követően Scholz Németország *„központi értékpártneréneként”* hivatkozott Japánra. Szakértői értékelések szerint a látogatás ténye végül talán még fontosabb volt, mint az azokon elhangzott konkrét tartalmi elemek. Bár elfogadtak egy 25 pontos zárónyilatkozatot, az lényegében mindössze az együttműködésre vonatkozó szándéknyilatkozatokat tartalmazta.

Az egyeztetések során a hangsúly a gazdasági biztonságon volt, egy olyan témán, amely a jelen helyzetben kulcsfontosságú lehet mindkét, erősen exportfüggő és nyersanyag behozatalra szoruló gazdasággal rendelkező, ország számára. „Egy felfordulásban lévő világban a gazdaságpolitika biztonságosabbá tételéről van szó” – jelentette ki Robert Habeck szövetségi gazdasági (Zöldek) miniszter kollégájával, Yasutoshi Nishimurával folytatott tárgyalást megelőzően.

A látogatás előtt a német fél deklarálta előrelépést remélt a nyersanyagbiztonság növelése terén azzal, hogy Németország és Japán együttműködik a kínai szállításoktól való függőség csökkentése érdekében. Ezzel kapcsolatban szó esett új nyersanyaglelőhelyek közös feltárásáról és kiaknázásáról is. Annalena Baerbock szövetségi külügyminiszter (Zöldek) a japán kollégájával, Yoshimasa Hayashival folytatott megbeszélések során bejelentette, hogy közvetlen, titkosított telefonvonalat létesítenek a két minisztérium között. „Ez a barátság és a kölcsönös bizalom legmélyebb technikai jele” – nyilatkozta a sajtó képviselőinek Baerbock.

Scholz bejelentése értelmében a két ország közötti katonai és biztonságpolitikai együttműködés is erősödni fog az elkövetkező időszakban. 2024-től az elképzelések szerint a két ország haditengerészete és légierője is közös gyakorlatokon vesz majd részt, jelentette ki Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter. Nem mellékesen Pistorius személyében 16 év óta először járt újra hivatalos úton német védelmi miniszter a szigetországban.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Németország elérte kitűzött klímacéljait

Németország az energiaválság és a széntüzelésű energia újbóli erőteljesebb felhasználása ellenére is elérte 2022-re kitűzött klímacéljait. Az üvegházhatású gázok kibocsátása az előző évhez képest 1,9 százalékkal, mintegy 746 millió tonnára csökkent – közölte a Szövetségi Környezetvédelmi Hivatal (UBA). Az 1990-es évhez képest a kibocsátás így már 40,4 százalékkal lett kisebb. Azonban 2030-ig ugyanehhez a referenciaévhez viszonyítva Németországnak összesen 65 százalékkal kell csökkenteni az üvegházhatású gázok kibocsátását.

Bár az általános célt sikerült elérni, a kibocsátást 2030-ig minden évben hat százalékkal kellene csökkenteni – figyelmeztetett Dirk Messner, az UBA elnöke. Ez 2010 óta még a két százalékot sem érte el évenként, majd hozzátette, hogy mindez csak a megújuló energiaforrások sokkal gyorsabb ütemű kiépítésével érhető el. Messner kihangsúlyozta, hogy a szén-dioxid-mentesítésnek minden ágazatra ki kell terjednie – az ipari termeléstől az épületeken át a mobilitásig és a mezőgazdaságig.

Ezzel összefüggésben a tavalyi adatok alapján ágazatokra lebontva elmondható, hogy az energiaszektor, mint a legnagyobb CO₂-termelő, az elmúlt évben történő újbóli fokozott szén felhasználásával még éppen csak teljesíteni tudta a célt. Ezzel szemben a közlekedési szektor a három hónapra bevezetett 9-eurós tömegközlekedési jegy, a magas üzemanyagárak és a forgalomba helyezett e-autók növekvő száma ellenére már egymás után másodszer nem tudta teljesíteni a törvényi kötelezettségeit. Sőt, ez volt az egyetlen ágazat, amely 2021-hez képest több mint egymillió tonnával még növelte is kibocsátását, mivel több személygépkocsi és teherautó közlekedett a német utakon. Az építőipar bár csökkenteni tudta kibocsátását, de szintén elmaradt az előirányzott céltól.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Az AfD nem indulhat a Bréma Tartományi Parlamenti választáson

A Bréma városán belül mélyen megosztott szélsőjobboldali Alternative für Deutschland (AfD) pártot kizárták a május 14-i tartományi parlamenti választásokról. A városállam választási bizottsága nem engedélyezte az AfD listaállítását, mert a párttól két különböző listajavaslat érkezett be, a törvény szerint viszont egy párt csak egy jelöltlistát adhat le. A továbbiakban tehát nem a bizottság feladata, hogy eldöntse, melyik elnökség által benyújtott lista a legitim – mondta Carola Janssen, a Brémai Választási Bizottság elnöke.

A brémai AfD hónapokkal ezelőtt két táborra szakadt és a csoportosulások azóta megosztottak, hogy ki képviselje a pártot a közelgő tartományi parlamenti választáson. Mivel egyik rész sem ismeri el a másikat legitimnek, így mindkét tábor saját listát nyújtott be. Az egyik jegyzék a Sergej Minich alelnök körül kialakult „régis” vezetőségtől érkezett, míg a másik javaslat a Heinrich Löhmann és Frank Magnitz tartományi parlamenti képviselők köré szerveződött ún. Vészhelyzeti Elnökségtől származik.

A brémai konfliktus az AfD szövetségi vezetését is megosztja: A szövetségi elnökség Minich mögé állt, míg a Brémai és a Szövetségi Döntőbíróóság a Vészhelyzeti Elnökséget tartják legitimnek. A mostani döntés kapcsán mindkét fél panasszal fog élni Brémai Választási Bizottságnál, így még lehetséges, hogy az AfD mégis állíthat listát a választáson. Ennek értelmében a két tábor megegyezésének a tétje az, hogy az AfD, amely a 2019-es brémai tartományi parlamenti választáson a szavazatok 6,1 százalékával öt mandátumot szerzett, elindulhat-e egyáltalán a május 14-i voksoláson.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Egységet mutat a német kormány a belsőégésű motorok jövője kapcsán

Az EU-nak március elején el kellett halasztania a belső égésű motorok fokozatos kivonásáról szóló végleges döntését, mert Volker Wissing (FDP) szövetségi közlekedési miniszter – pártja vezetője, Christian Lindner támogatásával – annak megvétózását helyezte kilátásba. Az FDP azt szeretné jogilag kötelezővé tenni, hogy a benzin- vagy dízelmotoros autókat 2035 után is újonnan forgalomba lehessen helyezni, ha azokba szintetikus üzemanyagokat, úgynevezett e-üzemanyagokat tankolnak. Ezzel kapcsolatban sürgetett most Steffi Lemke (Zöldek) szövetségi környezetvédelmi miniszter gyors megállapodást európai szinten. „Úgy vélem, hogy minden egyes nappal, amíg ez a játszma tovább tart, valójában a bizalom sérülhet az európai folyamatokba, a szövetségi kormány nyilatkozataiba” – mondta Lemke és most már kiállt minisztertársa követelése mellett. Lemke ezzel eddigi saját és pártja álláspontjával szemben hangsúlyozta, hogy az Európai Bizottságnak 2035 után is nyitva kell tartania az e-üzemanyagok lehetőségét a személygépkocsik számára.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

A jog és a hatalom kérdéskörei elválaszthatatlanul összekapcsolódnak. A fizikai erőszak, valamint a gazdasági és politikai hatalom világában a jognak az a különleges feladata, hogy biztosítsa a hatalommal való visszaélések megfékezését. A jog korlátozza, tiltja vagy kiegyensúlyozza a hatalom gyakorlását. Azonban ez fordítva is igaz: a jognak szüksége van a hatalomra. Hogyan másképp, ha nem hatalommal, tudnák az államok és a társadalmak érvényre juttatni a törvények rendelkezéseit? Ennek értelmében a jog tehát mindig a hatalommal rendelkezők részvételével jön létre. Ezen kérdéskörrel ad elő **2023. március 22-én 18.00 órától Prof. Dr. Christian Hillgruber, a Bonni Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Egyházjogi Intézetének igazgatója az MCC – Scruton Kávézóban.**

Regisztrációhoz kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Az olyan jelenségek, mint a globalizáció, a tömeges migráció, illetve a környezeti katasztrófák rávilágítanak arra, hogy a világ távoli pontjain végbemenő gazdasági és politikai válságok mennyire érintik közvetlenül kontinensünket. Milyen válaszokat és megoldási lehetőségeket tud Európa adni a fejlődő és feltörekvő országok gazdasági és társadalmi-demográfiai kihívásaira, egyúttal milyen szerepe lehet ebben a nemzetközi szervezeteknek? Erről értekezik 2023. március 28-án 17.00 órától Prof. Dr. Rolf Steltemeier, az ENSZ Iparfejlesztési Szervezetének (UNIDO) németországi igazgatója az MCC – Scruton Kávézóban.

A regisztrációhoz kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

A háborúra nem látunk geopolitikai tekintetben önálló német vagy európai választ, inkább csak sodródást a nemzetközi trendekkel. Azaz sok megoldatlan krízis van Németországban, mindezekre nem találta még meg a német politika a megfelelő válaszokat – nyilatkozta Bauer Bence a Magyar-Német Intézet igazgatója.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

Az MCC Magyar-Német Intézetének vendégoktatói, Prof. Dr. Frank-Lothar Kroll és Prof. Dr. Heinz Theisen az MCC szombathelyi képzési központjában tartott előadásuk után a Vas Népe helyi újságnak nyilatkoztak.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar-Német Intézet honlapjára](#).

Az ukrajnai háború német kormányzati lépéseinek társadalmi támogatottságáról, illetve a német gazdaságpolitikáról beszélt Dobrowiecki Péter, a Magyar-Német Intézet kutatási vezetője a Kossuth Rádió Jó reggelt Magyarország c. műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

Ha a Nyugat meg akarja őrizni az erkölcsi tekintélyét, akkor el kell kerülnie a kettős mércét – hangsúlyozta a Magyar Nemzetnek adott interjújában Susanne Schröter, a frankfurti Globális Iszlám Kutatóközpont (FFGI) igazgatója, aki az MCC Magyar-Német Intézetének meghívására érkezett Budapestre.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Magyar Nemzet honlapjára](#).

Magyarországgal együtt már 15 tagállam áll ki amellett, hogy az Európai Unió külső határait a kerítések létesítése, illetve azok uniós finanszírozása kiemelten fontos az illegális migráció visszaszorításában - Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója a Hír TV Európai Híradójának nyilatkozott.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson az [MCC Youtube-csatornájára](#).

„A konzervatív beállítottság“ vallotta egykoron Hermann Wagener, a Bismarck-korszak egyik legismertebb konzervatív gondolkodója, mindig „magasztosabb és mélyebb mint a kishitű vágyakozás, hogy minél lassabban veszítsük el azt, amink van”. – írja Prof. Dr. Frank-Lothar Kroll az MCC Magyar-Német Intézet vendégoktatója a Mandiner honlapján.

A teljes írás elolvasásához kattintson a [Mandiner honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos B.A., Dobrowiecki Péter M.A.

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu